

به نام خدا			
ماده درسی: مطالعات اجتماعی		پایه: نهم	
مدت تدریس: ۶۰ دقیقه		موضوع درس: جغرافیا	
عنوان درس: چهره‌ی زمین		تعداد دانش‌آموزان: ۳۴	
تاریخ:		دوره اول دبیرستان:	
تهیه‌کنندگان:		طراحی آموزشی براساس برنامه درسی ملی	
راهبرد موضوعی اصلی: فضا و مکان			
راهبردهای فرعی: فرهنگ و هویت، منابع اقتصادی، نظام اجتماعی			
هدف کلی: آشنایی دانش‌آموزان با چهره زمین			
هدف‌های جزئی:			
۱- سیاره‌ی زمین از چند محیط تشکیل شده است؟		۲- مقایسه خشکی‌ها و آب‌ها در نیم‌کره‌ی شمالی و جنوبی	
ناهمواری‌ها و تفاوت آنها با یکدیگر		۳-	
۴- چه عواملی باعث تغییر شکل ناهمواری‌ها می‌شود؟ (عوامل بیرونی و عوامل درونی)		۵- انسان چگونه چهره ناهمواری‌ها را تغییر می‌دهد؟	
حیطه‌ها و اهداف		انتظارات از دانش‌آموز در این درس	
خدا	خود	دیگران	خلقت
	*		
تعقل		رابطه بین محیط‌های چهارگانه سیاره‌ی زمین را کشف کند.	

		*	*	<p>وسعت آب‌ها و خشکی‌های زمین را در دو نیم کره شمالی و جنوبی، مقایسه کند.</p> <p>در مورد شگفتی، عظمت و نظم جهان آفرینش و هدفدار بودن آن تدبر کند.</p> <p>عوامل به وجود آورنده و تغییر شکل ناهمواری‌ها را تجزیه و تحلیل کند.</p>	
		*	*	<p>هدفدار بودن، عظمت و نظم جهان آفرینش را باور کند و شکرگذار نعمت‌های الهی باشد.</p> <p>خود را ملزم به حفاظت از نعمات الهی بداند.</p>	ایمان
		*	*	<p>به اهمیت عوامل درونی و بیرونی در تغییر شکل ناهمواری‌ها نگرش مثبت داشته باشد.</p> <p>به قدرت خدا در فعل و انفعالات جهان باور داشته باشد.</p>	
		*	*	<p>محیط‌های تشکیل دهنده‌ی سیاره زمین را بیان کند.</p> <p>مفهوم ناهمواری‌ها را بداند.</p> <p>انواع ناهمواری‌ها را نام ببرد.</p> <p>عوامل به وجود آورنده و تغییر شکل ناهمواری‌ها را شرح دهد.</p> <p>نقش انسان را در تغییر شکل ناهمواری‌ها توضیح دهد.</p>	علم
		*	*	<p>عوامل درونی و بیرونی تغییر شکل ناهمواری‌ها را از هم تشخیص دهد.</p> <p>راه‌های استفاده صحیح از محیط‌های طبیعی مناسب را به دست آورد.</p> <p>تصاویر و فیلمی از چگونگی تخریب محیط‌های طبیعی توسط انسان و پیامدهای مخرب آن را تهیه کرده و به</p>	عمل

			*	دانش آموزان نشان دهد.		
			*	ماکتی در مورد یکی از عوامل به وجود آورنده و تغییر شکل ناهمواریها بسازد. از ناهمواری‌های مختلف زمین پاورپوینت تهیه کند.		
		*	*	در برابر استفاده از نعمات الهی در سیاره زمین احساس مسئولیت نشان دهد. در شناختن ناهمواری‌ها و عوامل تغییر و تخریب در آنها تلاش کند. به کارگیری و استفاده راههای صحیح و مناسب از محیط‌های طبیعی را به دیگران توصیه کند. نسبت به استفاده صحیح از خشکی‌ها و آب‌های سطح زمین احساس مسئولیت کند.	اخلاق	
		*		پرسش و پاسخ، نمایش فیلمی از ناهمواری‌های و عوامل درونی و بیرونی تغییر شکل ناهمواری‌ها، بارش مغزی	روش تدریس	
				کتاب درسی، تصاویر مربوط به محیط‌های به وجود آورنده سیاره زمین، عوامل درونی و بیرونی تغییر شکل ناهمواری‌ها و تصاویری از فعالیت‌های عامل مهم در تغییردهنده ناهمواری‌ها (انسان)، پروژکتور، ماکت تهیه شده از ناهمواری‌ها، سی دی آموزشی، مازیک و وایت‌برد، نقشه جهان نما.	امکانات و رسانه‌های آموزشی	
زمان				معلم با خوش‌رویی وارد کلاس می‌شود. ضمن اجرای طرح همگام با قرآن و احوالپرسی و حضور و غیاب دانش‌آموزان، تکالیف و فعالیت‌های خارج از کلاس آنان را بررسی و امتیاز داده می‌شود. چیدمان صندلی‌های کلاس به صورت گروهی و به شکل U می‌باشد.	آماده سازی	
سه دقیقه						

<p>۴ دقیقه</p>	<p>برای آگاهی از میزان اطلاعات و ایجاد آمادگی و برای شروع درس جدید، از دانش آموزان سؤالاتی در مورد:</p> <p>۱- همه‌ی مردم دنیا در کجا زندگی می‌کنند؟ ۲- برای زندگی در روی سیاره‌ی زمین به چه چیزهایی نیاز داریم؟ ۳- آیا همه جای سیاره‌ی زمین از نظر ناهمواری‌ها یکسان است؟ ۴- ناهمواری چیست؟ ۵- چهار مورد از انواع ناهمواری‌ها را نام ببرید؟ ۶- آیا انسان نقشی در روی سیاره‌ی زمین دارد؟</p>	<p>ارزشیابی آغازین یا تشخیصی</p>
	<p>ارائه تدریس با روش پرسش و پاسخ مراحل اجرای روش پرسش و پاسخ</p> <p>مرحله‌ی نخست بیان و شرح هدف: در مرحله‌ی نخست، هدف درس را اعلام می‌کنیم و آن را برای درک بیشتر دانش آموزان شرح می‌دهیم. شرح و بیان هدف باید با استفاده از واژه‌های ساده و عاری از ابهام باشد تا از تفسیر ذهنی دانش آموزان سبب انحراف فکریشان نگردد.</p> <p>مرحله‌ی دوم: پرسش و پاسخ: در این مرحله، تلاش می‌کنیم با پرسش‌های پی‌گیر، دانش آموزان را وادار کنیم تا پاسخ‌های مناسبی را ارائه دهند. بر این باوریم که نباید همه‌ی پرسش‌ها از جانب معلم باشد. بلکه باید دانش آموزان را هم به سؤال پرسیدن ترغیب کنیم. به یاد داشته باشیم به سادگی به پرسش‌های دانش آموزان پاسخ ندهیم و پرسش‌های پیش‌پا افتاده را هم نپرسیم، همچنین نباید به دانش آموزان پاسخ‌های ناقص داده شود.</p> <p>مرحله‌ی سوم: نتیجه‌گیری: در این مرحله، به جمع‌بندی و مستحکم سازی آموخته‌های دانش آموزان اقدام می‌کنیم. این جمع‌بندی به سازماندهی پایانی موسوم است. یعنی فعالیت‌های ذهنی گوناگون ایجاد شده باید به نتیجه‌ای ختم شود. در این مرحله هم از پرسش و پاسخ مدد می‌گیریم.</p>	<p>فرآیند یاددهی و یادگیری ضمن تدریس</p>

رسانه‌های آموزشی	فعالیت‌های دانش آموز	فعالیت‌های معلم	
<p>۴۰ دقیقه</p> <p>پروژکتور – سی دی تهیه شده توسط دبیر برای نمایش تصاویر</p>	<p>فعالیت‌های دانش آموز</p>	<p>بعد از آمادگی و مشخص شدن عنوان و هدف تدریس درس جدید با روشن نمودن پروژکتور و نشان دادن تصویر مربوط به محیط‌های تشکیل دهنده‌ی زمین</p> <p>تمرکز دانش آموزان متوجه کلاس شده و برای درگیر نمودن ذهن دانش آموزان و تبادل نظر بین اعضای گروه و فعال نمودن کلاس درس، بعد از نشان دادن هر تصویر به صورت گروهی از دانش آموزان سؤال می‌پرسیم. برای اینکه تمام دانش آموزان درگیر شوند به صورت شانسی سؤال می‌پرسیم نه به صورت نوبتی.</p> <p>سنگ کره تشکیل شده از ..... آب کره تشکیل شده از .....</p> <p>.....</p>	<p>آرائه درس جدید</p>

هواکره تشکیل شده از .....

زیست کره تشکیل شده از

.....

با توجه به تصویر بگویید آیا وسعت آبها و خشکیها در روی کره ی زمین یکسان است؟ .....

آیا وسعت آبها و خشکیها در دو نیمکره ی شمالی و جنوبی مساویند یا نه؟ دلیل خود را بیان کنید.....

آیا این دو تصویر شبیه هم هستند؟ .....

آیا این دو تصویر با یکدیگر تفاوتی دارند؟

.....

چه تفاوتی بین این دو تصویر وجود دارد بیان کنید.

۱- .....

۲- .....

۳-

.....

این تصویر شما را به یاد چه چیزی می اندازد؟

معلم با کمک گروه‌های دانش آموزی و با کمک تصاویر درس را جمع‌بندی می‌کند.

بدین ترتیب:

سیاره‌ی زمین از محیط‌های به نام سنگ کره، آب کره و هواکره تشکیل و این سه محیط با هم زیست‌کره را برای زندگی موجودات زنده فراهم می‌سازند.

وسعت خشکی‌های زمین ۲۹ درصد و آبها ۷۱ درصد می‌باشد که وسعت آبها در نیم‌کره‌ی جنوبی بیشتر از نیم‌کره‌ی شمالی می‌باشد.

ناهمواری‌ها عبارتند از: فلاتها، رشته‌کوه‌ها، کوهها، تپه‌ها و..... که این ناهمواری‌ها از نظر قله‌ها و شیب دامنه‌ها و شکل دره‌ها با یک‌دیگر تفاوت دارند.

به طور کلی عوامل درونی و بیرونی باعث تغییر شکل ناهمواری‌ها شده که عوامل درونی عبارتند از: چین‌خوردگی‌ها، گسل، ماگما، بالا آمدن مواد مذاب

عوامل بیرونی عبارتند از: هوازگی، فرسایش آبی، فرسایش بادی، فرسایش یخچالی و انسان

هدف انسان از تغییر شکل ناهمواری‌ها رفع نیازهای خود و بهره‌برداری از محیط طبیعی می‌باشد.

۵ دقیقه

جمع‌بندی

خداوند زمین را بستر انسان قرار داده و آسمان را همچو سقفی بر بالای سرمان افراشته و از آسمان آبی فرو فرستاده که به وسیله میوه‌ها پرورش داده شوند تا انسان بتواند به زندگی خود ادامه دهد: یعنی

تا تو نانی به کف آری و به غفلت نخوری

ابر و باد و مه و خورشید و فلک در کارند

۱ دقیقه

پوستگی درس در ارتباط

با خلقت

با نشان دادن تصاویر مربوط به چهره‌ی زمین و ناهمواری‌ها و عوامل درونی و بیرونی تغییر شکل ناهمواری‌ها و تغییر شکل ناهمواری‌ها توسعه انسان از دانش‌آموزان می‌خواهیم برداشت خود را از تصاویر به صورت گروهی در جدول ارائه شده کامل کنند.
۵ دقیقه

	سیاه‌ی زمین تشکیل شده از
	مقایسه وسعت خشکی‌ها و آب‌ها
	مشخصات کوه‌های بلند و کم‌ارتفاع
	عوامل درونی که باعث تغییر شکل ناهمواری‌ها می‌شوند
	عوامل بیرونی که باعث تغییر شکل ناهمواری‌ها می‌شوند
	چند مورد از تغییر شکل ناهمواری‌ها توسط انسان
	هدف انسان‌ها از تغییر شکل محیط طبیعی

تکالیف فردی:

۱- درس را دقیق بخوانید ۲- سؤالاتی از متن درس استخراج کنند.

۳ دقیقه

تکالیف گروهی:

۱- هر کدام از گروه‌ها به دلخواه در زمینه‌های مربوط به درس (روزنامه دیواری، نقاشی، محتوای الکترونیکی، ماکت و.... از ناهمواری‌ها، عوامل درونی و بیرونی تغییردهنده ناهمواری‌ها، چگونگی ایجاد تغییر به وسیله‌ی انسان که از مهمترین عامل از میان عوامل تغییردهنده می‌باشد تهیه و به کلاس ارائه دهند.

تو می‌پنداری که همین جسم کوچک هستی؛ در حالی که تو خلیفه خدا در روی زمین هستی.

به امید موفقیت روزافزونتان